

**ФІНАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОЕКТУ МОВІ
«Сучасна прикордонна інфраструктура - успішний Карпатський регіон» (МОВІ)**

6-7 червня 2023 року у Закарпатті підсумували успішну реалізацію транскордонного проекту "МОВІ" «Сучасна прикордонна інфраструктура - успішний Карпатський регіон» Проект "МОВІ" виконується за фінансової підтримки Програми ENI CBC Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020.

У конференції взяли участь представники дипломатичних установ, голови обласних рад прикордонних регіонів, мери, представники органів влади та самоврядування, представники транспортних компаній та логістичних центрів, асоціацій професійних організацій, експерти з розвитку транспортної та прикордонної інфраструктури прикордонних країн, а саме: України, Угорщини, Словаччини, Румунії, керівний склад Асоціації прикордонних європейських регіонів «АЄПР», голова ради Південної Карелії Фінляндії, мер міста Таіпасаарі Фінляндії та голова Федерації Фінських підприємців Фінляндії. Велика експертна спільнота була представлена також через онлайн участь у конференції.

Угорщини, Словаччини, Румунії, керівний склад Асоціації прикордонних європейських регіонів «АЄПР», голова ради Південної Карелії Фінляндії, мер міста Таіпасаарі Фінляндії та голова Федерації Фінських підприємців Фінляндії. Велика експертна спільнота була представлена також через онлайн участь у конференції.

Карпатському регіоні, а також успішні транскордонні проекти з мобільності для

багаторівневого досвіду взаємодії в рамках мережі АЄПР, Центральноєвропейської

Напередодні конференції проведено засідання на якому була представлена Ужгородська декларація, з проголошенням консолідації зусиль європейського експертного середовища АЄПР та консорціуму МОБІ з проголошенням **підтримки** ефективного транскордонного співробітництва вздовж спільного кордону України з країнами-членами Європейського Союзу; **підтримки** міжрегіонального співробітництва в реалізації транспортних коридорів і логістичних систем, таких як проект МОБІ, консолідацію зусиль щодо залучення програм ЄС для посилення співробітництва ЄС зі ще більш віддаленими регіонами в Україні; **підтримки** нові можливості для всіх видів між територіального, муніципального, регіонального та транскордонного співробітництва, зокрема міжнародного співробітництва, **підтримки** ініціативи, Карпатської конвенції, Європейської стратегії для Дунайського регіону та поточного установлення партнерства в рамках Ініціативи "Тримор'я" та інших.

Учасниками обговорено конкретні заходи які мають бути здійснені протягом наступного періоду: **1.** підтримка та лобювання для укріплення на

місцях існуючих єврорегіонів та нових форм транскордонного співробітництва, таких як Європейські групи територіального співробітництва (EGTC або ECG), зокрема орієнтованих на нові цілі, наприклад, коридор SETC-EGTC; **2.** докладання зусиль для генерації ідей для нових та ширших програм **Interreg** з підтримки співробітництва між ЄС та Україною та інтеграції України в європейську спільноту; **3.** всі зацікавлені

сторони спільно працюватимуть над поліпшенням міжнародної допомоги та зусиль щодо реконструкції України.

Протягом 2-х днів активної роботи виступили з вітальними словами, словами підтримки та конкретними пропозиціями розвитку щодо розвитку ефективного транскордонного співробітництва, а також транспортної та прикордонної інфраструктури:

- **Володимир Чубірко**, голова Закарпатська обласна рада, Україна

- **Богдан Андрій**, Ужгородський міський голова, Україна

- **Д-р Томаш Беззег**, Генеральне консульство Угорщини в Ужгороді

- **Флорін Парву**, Генеральне консульство Румунії в Солотвино

- **Оскар Шестак**, голова Самоврядування регіону Саболч-Сатмар-Берег, Угорщина

- **Сату Сіканен**, голова регіону Південна Карелія, Фінляндія

- **Іван Завидняк**, начальник Департаменту економічного та регіонального розвитку Закарпатської ОВА

- **Юлія Грицьку-Андрієш**, заступниця голови Чернівецької обласної адміністрації

- **Мартін Гіллермо**, Генеральний Секретар Асоціації європейських

прикордонних регіонів "АЕВР"

- **Наталія Носа**, Міжнародна Асоціація Інституцій Регіонального Розвитку МАІРР

- **Олег Лукша**, директор Закарпатського регіонального відділення Асоціації міст України

- **Микола Пігуляк**, начальник управління містобудування та архітектури Закарпатської ОВА
- **Зіновій Бройде**, директор науково-технічного центру «ЕкоРесурс».

ЄС з Україною, але й інших європейських регіонах ЄС, представники органів влади та самоврядування та професійні інституції консолідували зусилля

залізничних, дорожніх, велосипедних, водних та авіаційних сполучень, а також на вдосконалення роботи пунктів перетину кордону.

Проект "МОБІ", що реалізовується у складі міжнародного консорціуму, став вагомим кроком у розвитку транспортної та прикордонної інфраструктури на Закарпатті та в прикордонних регіонах країн-партнерів, а саме Угорщини, Словаччини та Румунії. Вперше в історії розвитку транскордонного співробітництва не тільки на кордонах ЄС з Україною, але й інших європейських регіонах ЄС, представники органів влади та самоврядування та професійні інституції консолідували зусилля всього транскордонного експертного середовища для розробки Спільного Плану Мобільності розвитку транспортної та прикордонної інфраструктури. Протягом тривалого періоду, починаючи з березня 2020 року, партнери проекту працювали над спільним Планом мобільності, який став синергетичним документом та включив у себе регіональні плани кожного прикордонного регіону, спрямовані на покращення та авіаційних сполучень, а також на вдосконалення роботи пунктів перетину кордону. Крім того, проект містить розробку 6-ти техніко-економічних обґрунтувань, а також інфраструктурну складову, а саме: реконструкцію велосипедної велодоріжки, яка успішно з'єднала угорський регіон Саболч-Сатмар-Берег із Закарпаттям.

Рейнхольд Стадлер, експерт консалтингової компанії CIVITTA, Румунія, представив План мобільності, розроблений в рамках

проекту "MOBI". Цей план включив регіональні плани кожного прикордонного регіону, спрямовані на поліпшення транспортної та прикордонної інфраструктури, розвиток вищезгаданих видів сполучення. Партнери обмінялися досвідом і передали один одному цінні знання та практики, які сприятимуть подальшому розвитку і вдосконаленню прикордонної інфраструктури в регіонах.

Мартін Гіллермо, Генеральний Секретар Асоціації європейських прикордонних регіонів дав рекомендації до Плану мобільності та високо оцінив рівень розробленого документу та наголосив що ця робота здійснена з високим розумінням сучасних процесів, які сьогодні відбуваються та наголосив на важливості використання інноваційних видів транспорту, які використовують нові види палива, такі як зелений водень та електроенергію.

Під час конференції голови обласних рад та партнери проекту партнери поділилися своїми результатами та обговорили майбутні цілі і плани для подальшої співпраці.

Володимир Чубірко, голова Закарпатської обласної ради, підкреслив важливість тематики кордонів та логістики для Закарпаття, особливо в умовах обмежень через закритий кордон та недоступності морських коридорів Чорного моря. Він також наголосив, що Закарпаття зосереджується на

нових проектах, спрямованих на наближення регіону до ЄС.

Сату Сіканен, голова регіону Південної Карелії Фінляндії, презентувала досвід реалізації логістичних стратегій. **Шестак Оскар**, голова області Саболч-Сатмар-Берег Угорщини висловив важливість активного розвитку транскордонного співробітництва та реалізації спільних проектів, які розроблені фахівцями та включені до Спільного Плану Мобільності. Голови рад провели спільні переговори та домовилися про надання підтримки Україні у здійсненні євроінтеграційних перетворень та забезпечення прискореного вступу до ЄС.

Представники кожної країни висловили свої плани та майбутні цілі. Вони підкреслили важливість подальшої співпраці для забезпечення стабільного розвитку прикордонних регіонів та наближення їх до стандартів Європейського Союзу. Партнери висловили намір продовжити співпрацю та реалізувати нові проекти, спрямовані, зокрема, на покращення транспортної інфраструктури, залучення інвестицій та сприяння економічному зростанню регіонів.

З презентаціями результатів проекту виступили **Наталія Носа**, керівник Міжнародної Асоціації інституцій регіонального розвитку (Україна), **Брігітта Ласло**, менеджер проекту з регіону Саболч-Сатмар-Берег (Угорщина), **Катаріна Сісакова**, уповноважений представник Кошицького самоврядного краю (Словаччина), **Міхаела Літе**, менеджер проекту повіту Марамуреш та **Крістіна Штерн**, Адміністративна

територіальна одиниця повіту Сату-Маре (Румунія). Учасники зазначили високу потужність та сталість створеної інформаційно – інформаційної платформи, із залученням високого рівня експертів – членів робочих груп, які у подальшому здійснюватимуть спільну роботу та координацію проектів в сфері транспортної та прикордонної інфраструктури.

Професійні презентації ТОП проектів MOBI здійснені **Міхаєм Патрашку**, директором Міжнародного аеропорту Сату-Маре щодо розвитку авіасполучення з повітом Сару Маре та Марамуреш Румунії та муніципалітетом Сату Маре з презентацією автобусного терміналу, **Ковачем Золтаном**, представником Ніредьгазького Університету з презентацією інноваційного логістичного терміналу в Угорщині, Кошицьким Самоврядним краєм з презентацією стратегій зеленого водню, **Миколою Пігуляком**, начальником управління містобудування та архітектури Закарпатської ОВА щодо актуальності водного сполучення з Закарпаттям, **Олегом Лукшею**, директором Закарпатського регіонального відділення Асоціації міст України,

який презентував Макрорегіональний підхід до розвитку транспортної інфраструктури, **Євгеном Лукша**, керівником Асоціації проектних менеджерів «Ядро», презентовано проект створення інфраструктури для електромобілів в Карпатському регіоні.

Зіновієм Бройде, директором науково-технічного центру «ЕкоРесурс», який презентував проекти залізничного сполучення.

Під час конференції презентовані **ТОП 12 проектів** для подальшого спільного впровадження, які включають розбудови нових та покращення рівня послуг існуючих сполучень залізничного транспорту, впровадження інноваційних підходів щодо

використання зеленого водню як нового виду палива для міського та міжнародного транспорту, розбудову інфраструктури для електротранспорту, підготовку інфраструктури для різних видів транспорту, що використовують зелений водень, будівництво мостів та транспортних коридорів,

велосипедних доріжок, налагодження ефективного авіасполучення через розвиток малої авіації, а також налагодження водного сполучення в Карпатському регіоні.

Крім того, партнери обговорили можливості отримання додаткової підтримки від Асоціації європейських прикордонних регіонів та програм **Interreg**. Вони визначили інструменти та ресурси, які можуть сприяти розвитку проектів та інтеграції України в Європейський Союз.

Підсумком фінальної конференції стало прийняття Ужгородської

Декларації Цільової Групи АЄПР з зовнішніх кордонів. Ця декларація передбачає надання додаткової підтримки існуючим євро регіонам шляхом використання інструментів та транскордонних проектів програм **Interreg** для інтеграції України в ЄС. Крім того, активно продовжується робота над покращенням допомоги з відбудови України. Наприкінці заходу учасники проголосили Ужгородську декларацію, як базовий документ для лобювання та інституційного зміцнення в Карпатському регіоні.

Результати проекту "МОБІ" та створений консорціум став вагомим внеском у розвиток прикордонних регіонів та підсилення співпраці між сусідніми країнами. «МОБІ» відображає зусилля учасників у розвитку ефективної інфраструктури та сприянні євроінтеграційним процесам в Україні. Всі учасники відмітили особливу роль Закарпаття, як регіону прискорення євроінтеграційних процесів, здійснення переговорів, налагодження партнерства між містами та громадами, областями та професійними інституціями, та важливу роль Міжнародного консорціуму «МОБІ» у запровадженні інноваційних проектів в сфері транспортної інфраструктури.

Метою проекту "МОБІ" є створення стійкої платформи для ефективної транскордонної мобільності людей та товарів шляхом вдосконалення транспортної та прикордонної інфраструктури, посилення співпраці між органами самоврядування та професійними організаціями, діяльність яких впливає на розвиток транспортних сполучень у прикордонних регіонах України, Угорщини, Словаччини та Румунії.

Прес-центр Міжнародної Асоціації «МАІРР»